

p 2012
44 26 c

ШАРАПАТҰЛЫ Ш.

ТҮРКІ ЛЕКСИКАСЫНЫҢ
СЕМАНТИКАЛЫҚ ДЕРИВАЦИЯСЫ

ҚАЗІРГІ ТҮРКОЛОГИЯ

МАЗМҰНЫ

АЛҒЫ СӨЗ	5
КІРІСПЕ	9
I БӨЛІМ. СЕМАНТИКАЛЫҚ ДЕРИВАЦИЯНЫҢ ТЕОРИЯЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ	26
1.1 Сөз семантикасы мен семантикалық деривацияның арақатысы.....	44
1.2 Деривация процесі мен реконструкция түрлерінің байланысы.....	48
1.3 Семантикалық реконструкция – компаративистиканың негізгі тәсілі.....	50
1.4 Семантикалық реконструкция – семантикалық этимологияның негізі.....	53
1.5 Компаративистика – этимологияның басты әдісі.....	56
II БӨЛІМ. ТҮРКІ ЖАЗБА ЕСКЕРТКІШТЕРІ МЕН ҚАЗАҚ ТІЛІНЕ ОРТАҚ ЛЕКСИКАНЫҢ СЕМАНТИКАЛЫҚ ДЕРИВАЦИЯСЫ	60
2.1 Ескерткіштер мен қазақ тіліне ортақ сөздердің лексика-семантикалық жүйесі.....	62
2.2 Ресемантизацияланған лексиканың сандық және сапалық өзгерімі.....	63
2.2.1 Орхон ескерткіштері мен қазіргі қазақ тілінің лексика-семантикалық байланысы (практикалық пайымдаулар).....	66
2.2.2 Орхон ескерткіштері мен қазіргі қазақ тіліне ортақ лексиканың семантикалық деривациясы.....	72
2.2.3 Орхон ескерткіштерінің басқа көне және орта түркі ескерткіштерімен лексика-семантикалық қатысы (практикалық пайымдаулар).....	90
2.2.4 Енисей ескерткіштері мен қазіргі қазақ тілінің лексика-семантикалық байланысы.....	99
2.2.5 «Манихейліктердің өкініп жалбарынуы» мен қазіргі қазақ тіліне ортақ лексиканың семантикалық деривациясы.....	108
2.2.6 Ұйғыр жазулы түркі жазба ескерткіштері мен қазіргі қазақ тілінің лексика-семантикалық байланысы.....	110

2.2.7 «Тұрпандық түркі мәтіндері» мен қазіргі қазақ тілінің лексика-семантикалық байланысы.....	118
2.2.8 Рахматидің жинақтаған ескерткіштер мен қазіргі қазақ тіліне ортақ лексиканың семантикалық деривациясы.....	131
2.2.9 Қалуанамқара және Панамқара ханзадалар туралы жазба мен қазіргі қазақ тіліне ортақ лексиканың семантикалық деривациясы.....	137
2.2.10 Тойок қолжазбасы мен қазіргі қазақ тіліне ортақ лексиканың семантикалық деривациясы.....	141
2.2.11 М. Қашқаридің «Түркі тілі сөздігі» мен қазіргі қазақ тіліне ортақ лексиканың семантикалық деривациясы.....	144
2.2.12 Ж. Баласағұнның «Құтты білік» дастаны мен қазіргі қазақ тіліне ортақ лексиканың семантикалық деривациясы.....	189
2.2.13 А. Йүгінекидің «Ақиқат сыйы» дастаны мен қазіргі қазақ тіліне ортақ лексиканың семантикалық деривациясы.....	217
2.2.14 «Қорқыт ата кітабы» мен қазіргі қазақ тіліне ортақ лексиканың семантикалық деривациясы.....	223

ІІІ БӨЛІМ. ҚАЗІРГІ ТҮРКІ ТІЛДЕРІ МЕН ҚАЗАҚ ТІЛІНЕ ОРТАҚ ЛЕКСИКАНЫҢ СЕМАНТИКАЛЫҚ ДЕРИВАЦИЯСЫ.....	233
3.1 Ортақ сөздердің лексика-семантикалық жүйесі.....	234
3.1.1 Қазақ тіліндегі моносемалы сөздердің қазіргі түркі тілдерінде ресемантизациялануы.....	234
3.1.2 Қазақ тіліндегі полисемалы сөздердің қазіргі түркі тілдерінде ресемантизациялануы.....	238
3.2 Ресемантизацияланған лексиканың семантикалық-грамматикалық сипаты.....	261
3.3 Ресемантизацияланған лексиканың семантикалық-құрылымдық сипаты.....	265
3.4 Ресемантизацияланған лексиканың реконструкциясы және этимологиясы.....	278
3.4.1 «Қоб» түбірінің дериваттары.....	278
3.4.2 «Бәд» түбірлі сөздердің төркіні туралы.....	280
3.4.3 «Ең» түбірлі сөздердің этимологиясы.....	283

ІV БӨЛІМ. ТҮРКІЛІК ТАРИХИ ПОЛИСЕМИЯНЫҢ СЕМАНТИКАЛЫҚ ҚҰРЫЛЫМЫ.....	290
4.1 Ортақ лексиканың грамматикалық, тақырыптық сипаттары.....	291

4.2 Ортақ полисемияның дәйектілік сипаты.....	293
4.3 Ортақ полисемияның мағыналық құрамы.....	297
4.3.1 Мағына түрлері, олардың өзіндік ерекшеліктері.....	299
ҚОРЫТЫНДЫ.....	305
ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР.....	307
ҰСЫНЫЛАТЫН ӘДЕБИЕТТЕР.....	315
ҚЫСҚАРТУЛАР МЕН ШАРТТЫ БЕЛГІЛЕР ТІЗБЕСІ.....	318
СӨЗДІККЕ КІРІСПЕ.....	319
СӨЗДІКТІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ.....	321
ЕСКЕРТКІШТЕРДІҢ ҚЫСҚАРҒАН АТАУЛАРЫНЫҢ ТАЛДАМАСЫ.....	323
ҚОСЫМШАЛАР.....	325
СӨЗДІКТЕРГЕ ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕРДІҢ ТІЗІМІ.....	535
ҰСЫНЫЛАТЫН ӘДЕБИЕТТЕР.....	537